

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTiques I DE SOCIOLOGIA

LLICENCIATURA: SOCIOLOGIA

ASSIGNATURA: 25211 DEMOGRAFIA (6 crèdits)

DURADA: Primer Semestre

CURS: Segon Curs (Obligatòria)

CURS ACADÈMIC: 2007/2008

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA. L'aprenentatge dels mètodes i les tècniques bàsiques de l'anàlisi demogràfica, que tenen, a més, una aplicació molt ampla per a l'estudi d'altres variables i d'altres comportaments socials i polítics. Es presenten també les evidències empíriques més significatives, els desenvolupaments teòrics i les orientacions polítiques relacionades amb l'evolució d'alguns indicadors demogràfics rellevants, des d'una perspectiva ampla del conjunt de les ciències socials.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

0. Què és la demografia ?

1. Les fonts demogràfiques

- 1.1. Els censos i el moviment natural de la població.
- 1.2. Altres fonts demogràfiques.

2. Fonaments de l'anàlisi demogràfica

- 2.1. El temps.
- 2.2. Les òptiques d'anàlisi.
- 2.3. Efectes d'edat, generació i moment.
- 2.4. Indicadors demogràfics: taxes, probabilitats i proporcions.
- 2.5. Les tècniques d'estandardització.

3. Creixement i estructura de la població

- 3.1. La mesura del creixement i els seus components
- 3.2. La seva representació gràfica
- 3.3. Anàlisi de les característiques sociodemogràfiques d'una població
- 3.4. Les piràmides de població

4. Construcció de taules demogràfiques

- 4.1. Les sèries estadístiques bàsiques d'una taula i els indicadors sintètics
- 4.2. Les diferències entre les taules de generacions i de moment o període
- 4.3. Aplicació a l'anàlisi de la mortalitat i la fecunditat
- 3.4. Els indicadors de reproducció

5. Les desigualtats de la mortalitat, la salut, la fecunditat i les migracions

- 5.1. Evolució de les disparitats demogràfiques internacionals i internes en els països occidentals
- 5.2. La recerca de les variables intermèdies i dels factors causals

6. El creixement de la població i les polítiques demogràfiques
  - 6.1. El creixement de la població des de la perspectiva de les altres ciències socials
  - 6.2. L'orientació de les polítiques demogràfiques actuals i, en particular, les polítiques de natalitat i migracions

BIBLIOGRAFIA COMENTADA:

S'utilitzarà un **dossier** amb apartats i continguts diferenciats: a) apunts d'alguns termes del curs ; b) material estadístic comentat a classe; c) lectures relatives a alguns temes del programa; d) exercicis i material de les classes pràctiques; i e) bibliografia complementària de cada tema. Aquest dossier es podrà aconseguir en fotocopia (botiga UAB) i al campus virtual de l'assignatura.

Llibres publicats: Existeixen diferents manuals introductoris en castellà. Alguns són breus i molt elementals com per exemple:

VALLIN, J. 1991. *La Demografia*. Alianza Editorial. Madrid

PRESSAT, R. 1979. *Demografía estadística*. Ariel. Barcelona

Altres manuals introductoris molt més detallats i ordenats per data de publicació són:

VINUESA, J. i altres. 1994. *Demografía: análisis y proyecciones*. Ed. Síntesis. Madrid

LIVI BACCI, M. 1993. *Introducción a la demografía*. Ariel. Barcelona

TAPINOS, G. 1990. *Elementos de demografía*. Espasa Calpe. Madrid

PRESSAT, R. 1983. *El análisis demográfico*. Fondo de Cultura Económica. Madrid

LEGUINA, J. 1981 (3ª edició). *Fundamentos de demografía*. Siglo XXI. Madrid

HENRY, L. 1976. *Demografía*. Labor. Barcelona

Altres llibres publicats recentment en castellà sobre l'evolució i la situació demogràfica actual, a nivell internacional i a Espanya, ordenats per data de publicació, són;

VALLIN; J. 1995. *La población mundial*. Alianza Editorial. Madrid.

LIVI BACCI, M. 1993. *Historia mínima de la población mundial*. Ariel. Barcelona

LIVI BACCI, M. 1998. *Historia de la población europea*. Crítica. Barcelona

PUYOL, R. (ed.) 1997. *Dinámica de la población en España. Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*. Editorial Síntesis. Madrid.

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

- BLANES, A.; GIL, F. i PÉREZ, J. (1996), *Població i activitat a Espanya. Evolució i perspectives*, Barcelona, Servei d'Estudis de La Caixa
- CABRÉ, A. (1999), *El sistema català de reproducció*, Barcelona, Proa
- CAMPO, S. del i NAVARRO, M. (1987), *Nuevo análisis de la población española*, Barcelona, Ariel
- GINER, S. (dir) (1998), *La societat catalana*, Generalitat de Catalunya, Institut d'Estadística de Catalunya
- LEAL, J. (Coord) (2004), *Informe sobre la situació demogràfica en Espanya. 2004*, Madrid, Fundación Fernando Abril Martorell
- FERNÁNDEZ CORDÓN, J.A. y LEAL, J. (Coord) (2006), *Análisis territorial de la demografía española, 2006*, Madrid, Fundación Fernando Abril Martorell
- NADAL, J. (1984), *La población española siglos XVI-XX*, Barcelona, Ariel
- PUYOL, R. (1988), *La población española*, Madrid, Síntesis
- RECOLONS, L. (1976), *La població de Catalunya. Distribució territorial i evolució demogràfica (1900-1970)*, Barcelona, Laia
- VANDELLÓS, J.A. (1985, edició original 1935), *Catalunya poble decadent*, Barcelona, Edicions 62
- VIDAL, T. (dir) (1980), *Atlas socioeconòmic de Catalunya*, Barcelona, Sirocco

Per **adreces electròniques** de productors d'estadístiques demogràfiques, centres de investigació, associacions de demografia, etc. consulteu la web del Centre d'Estudis Demogràfics de la UAB: <http://www.ced.uab.es/>.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

L'assignatura serà avaluada mitjançant les notes obtingudes en tres exàmens/proves d'avaluació continua. 1) Un treball demogràfic (individual o en grup); 2) Un examen pràctic i; 3) Una prova teòrica sobre les lectures recomanades i els continguts explicats a classe.

Per calcular la nota mitjana de l'avaluació final aquestes tres proves hauran de superar en els tres casos una nota mínima de 3. La nota final serà la mitjana aritmètica d'aquestes tres notes (sempre que compleixin la condició anterior) o la nota obtinguda a la convocatòria de l'examen final.